

Årets Historiske Forskningsresultat 2020

Motivering

Den Danske Historiske Forening indstiftede i december 2017 en pris for Årets Historiske Forskningsresultat. Prisen er skabt for at anerkende videnskabelig kvalitet og anspore til fremragende faghistorisk forskning, og bliver én gang årligt tildelt forfatteren eller forfatterne til det forgående års mest innovative eller tungtvejende faghistoriske publikation.

Med Årets Historiske Forskningsresultat er det alene de forskningsmæssige landvindinger, der er i centrum. Sagen er nemlig den, at der ofte – for ikke at sige altid – ligger en uhyre omfattende arbejdsindsats bag de afhandlinger, bøger og artikler, som repræsenterer egentligt faglige nybrud, fx ved at afdække nye begivenhedsforløb og årsagssammenhænge eller præsentere helt nye teoretiske og metodiske tilgange. Det vil med andre ord sige afhandlinger, hvis nye og originale indsigter danner baggrund og inspiration for fremtidig forskning.

Og det vil Den Danske Historiske Forening gerne belønne i form af kollegial anerkendelse. Prisen består – ud over æren – af et diplom og 10.000 kroner.

I år er det tredje gang, vi uddeler prisen. Den Danske Historiske Forening modtog i år en række indstillinger fra de historiske fagmiljøer. Genremæssigt har de omfattet en række monografier og en enkelt forskningsartikel. Dansk historie dominerer igen i år, ja faktisk omhandler alle de indstillede værker Danmark, eller Danmark i verden, fra middelalderen til det 20. århundrede.

Værkerne er blevet bedømt af et udvalg under Den Danske Historiske Forening, og udvalget er i enighed nået frem til, at prisen for Årets Historiske Forskningsresultat 2020 går til:

Mikkel Kirkebæk for værket *Den yderste grænse. Danske frivillige i de baltiske uafhængighedskrige 1918-1920*, bd 1-2, udgivet af forlaget Lindhardt og Ringhof 2019.

Her er udvalgets motivering for tildeling af prisen:

Mikkel Kirkebæk har med sine to bind på i alt mere end 1.000 sider skabt det hidtil grundigste studie af de paramilitære korps, som involverede sig i kampen om Østeuropa i den tidlige mellemkrigstid, og er alene af den grund et markant værk.

Men værket trækker samtidig perspektiver, som rækker ud over sit umiddelbare fokusområde. Begivenhederne i Østeuropa og Centraleuropa i perioden har hidtil været temmelig stedmoderligt behandlet i forskningslitteraturen, men det råder Kirkebæk bod på gennem en imponerende række af arkivstudier i et stort antal lande, således at det der, for en umiddelbar

betragtning, synes at være en række små og upåagtede korps på få hundrede frivillige, som deltog i Estland og Letlands befrielseskrige 1918-1920, bliver sat ind i en større, verdenshistorisk sammenhæng.

Samtidig lykkes det Kirkebæk at sætte spørgsmålstegn ved, eller i hvert fald udfordre det, vi mener at vide om perioden. F.eks. udfordrer værket ideen om, at Første Verdenskrig sluttede med våbenstilstanden den 11. november 1918, eftersom den officielle fredsslutning på østfronten fremstår som en kunstig skæringsdato og under alle omstændigheder kolliderer fuldstændig med den måde, hvorpå civilbefolkningen oplevede begivenhederne. Her blev skæringsdatoen tværtimod startskuddet til en bølge af øget brutalitet.

Derudover knytter værket, gennem sine grundige analyser af, hvem deltagerne var og hvorfor de engagerede sig i krigen, en række tråde fremad i tiden til den tidlige danske og europæiske fascisme.

Den forskningsmæssige grundighed og de spørgsmål, som de to bind rejser, medvirker alt i alt til at gøre dem til et værk af internationalt format og uomgængeligt for enhver, der ønsker en bedre forståelse af såvel danmarks- som verdenshistorien i perioden.

Mikkel Kirkebæk – et stort og hjerteligt tillykke med prisen!